

# Motion till riksdagen

1987/88:Jo59

av Lars Werner (vpk)

med anledning av prop. 1987/88:165 om reglering  
av priserna på jordbruksprodukter, m. m.

---

Regeringen föreslår att investeringsförbudet för nötkreaturs- och svinstallar förlängs till den 31 december 1988. Förlängningen motiveras endast med att Lantbruksstyrelsens tillämpningsföreskrifter (med anledning av nya djurskyddslagen samt förslag till miljöförbättrande åtgärder i jordbruket m. m.) beräknas kunna träda i kraft den 1 januari 1989. Regeringen anser att förbudet verkar effektivitetshämmande.

Investeringsförbudet har verksamt bidragit till att anpassa animalieproduktionen till den inhemska efterfrågan. De skäl som anfördes våren 1987 för att behålla förbudet är i stort sett fortlöpande giltiga. VPK anser att förbudet, liksom tidigare, bör förlängas med ett år i taget, dvs. till den 30 juni 1989. Under året bör nya regler som begränsar expansionsinvesteringar inom animalieproduktionen diskuteras, för att eventuellt ersätta det nuvarande investeringsförbudet.

Även beträffande tvåprissystemet för mjölk anger regeringen att det verkar effektivitetshämmande. Detta ligger i sakens natur. Det svenska jordbruket är så effektivt att det producerar ett överskott. I andra sammanhang betonas småjordbrukets betydelse för att "hela Sverige ska leva". Det är uppenbart att detta kommer i konflikt med "effektiv" storskalig produktion. Tvåprissystemet har varit lyckosamt. Några klara olägenheter har ännu inte visat sig. Tvåprissystemet bör behållas.

Statens delansvar för spannmålsöverskottet skall utgöra 40 % av kostnaderna för exportöverskottet vid normalskörd. Ett normalt överskott har tidigare angetts till 1 miljon ton. (Överskottet har varit större under senare år, vilket innebär att statens ansvar i praktiken varit mindre än 40 %.) Enligt riksdagsbeslutet 1985 skulle en utvärdering av åtgärderna göras efter fem år. I propositionen föreslås att statens delansvar trappas ned så att det vid periodens slut, dvs. 1990, uppgår till 50 % av första året. Detta var knappast riksdagens mening. Statens ansvar med 40 % av överskottsarealens kostnader bör ligga fast till efter femårsperiodens utgång 1990.

40 milj. kr. av införelavgiftsmedel föreslås anvisas för sociala åtgärder inom jordbruket. Jordbruket har i förslaget till förhandlingsuppgörelse beräknat och finansierat medelsbehovet till sociala åtgärder under regleringsperioden 1988/89. Ökad medelstilldelning behövs alltså inte.

## Hemställan

Mot. 1987/88  
Jo59

Med hänvisning till det i motionen anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar förlänga investeringsförbudet för nötkreaturs- och svinstallar t. o. m. 30 juni 1989,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag i syfte att arbeta fram nya regler för expansionsinvesteringar inom animalieproduktionen,
3. att riksdagen beslutar att det s. k. tvåprissystemet för mjölk kvarstår t. v.,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen tillkänna att storskalig livsmedelsproduktion ej är förenlig med småjordbrukens möjligheter till överlevnad,
5. att riksdagen beslutar att statens ansvar för överskottsarealens kostnader bör ligga fast med 40% till efter 1990,
6. att riksdagen avslår förslaget om anvisning om 40 milj. kr. från införselavgiftsmedlen till sociala åtgärder inom jordbruket.

Stockholm i maj 1988

*Lars Werner (vpk)*

*Bertil Måbrink (vpk)*

*Nils Berndtson (vpk)*

*Inga Lantz (vpk)*

*Jan Jennehag (vpk)*